

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/111/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120010616
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Samaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3120010616.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ondreja Samaša a sudcov JUDr. Beáty Javorkovej a JUDr. Mariána Dunčka na neverejnom zasadnutí konanom dňa 09. novembra 2020 prejednal odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín v trestnej veci obžalovaného

P. P.,

nar. XX.XX.XXXX v D., I. republika, trvale bytom D. - P., M. XX/XX, I. republika, občana I. republiky,
ktoré podal proti rozsudku Okresného súdu Trenčín sp. zn. 3T/43/2020 zo dňa 13.08.2020 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por. zrušuje sa v napadnutom rozsudku celý výrok o uloženom treste odňatia slobody.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. sa vec vracia súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Výrok o vine zostáva týmto zrušením nedotknutý.

odôvodnenie:

Rozsudkom súdu prvého stupňa bol obžalovaný P. P. uznaný vinným zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Tr. zák., pretože dňa 02.02.2020 vo večerných hodinách v O. v bare M. prišiel pod zámienkou, že dostal pokutu za maloletého L. M., narodeného XX.XX.XXXX pre nevhodné správanie v V. v novembri 2019 za L. M., ktorý je brat maloletého L. M. a tomuto povedal, že má odkázať svojmu bratovi, aby mu vrátil tých 30,- Eur čo mal dostať za neho pokutu, inak budú dostávať bitku vždy, keď ich stretne, pričom uvedenú hrozbu zdôraznil tým, že dal L. M. v uvedenom bare facku a na Facebook mu napísal správu: „Dokud tvoj brat nevráti 30 Eur bude dostávať cez papulu pokaždé čo ho potkám, aby vedel ako sa ma správať ku starším“,

dňa 11.02.2020 v čase približne o 15.45 hodine v O. pred pohostinstvom X. na F. ulici stretol maloletého L. M., narodeného XX.XX.XXXX, ktorému povedal: „Čo ty debilko, vráť mi tých 30,- Eur“, vzápätí k maloletému L. M. pristúpil a udrel ho asi 5-krát päťou do oblasti tváre a dal mu ešte 3 facky, pričom počas útoku sa ho pýtal, kde býva a pri odchode sa mu vyhrozil slovami: „Zabijem ťa aj tvojho brata a nakoniec celú tvoju rodinu“ a „máš si platiť dlhy debilko“.

Bol za to odsúdený podľa § 189 ods. 2 Tr. zák. s prihladnutím na § 36 písm. l) Tr. zák. a za použitia § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam k trestu odňatia slobody vo výmere 3 roky.

Podľa §§ 49 ods. 1 písm. a) a 51 ods. 1 Tr. zák. bol obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene odložený za súčasného uloženia probačného dohľadu.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. bola obžalovanému určená skúšobná doba v trvaní 3 roky.

Podľa § 51 ods. 4 písm. h) Tr. zák. bola obžalovanému uložená aj povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie prokurátor čo do výroku o treste v neprospech obžalovaného. V písomných dôvodoch odvolania uviedol, že trest uložený obžalovanému nie je zákonný, pretože prejednávanéj úmyselnej trestnej činnosti sa dopustil v priebehu plynutia skúšobnej doby podmienene odkladu výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu v Českej republike Okresným súdom Nový Jičín v jeho trestnej veci vedenej pod sp. zn. 20T 200/16. Súd prvého stupňa však túto skutočnosť nezohľadnil s tým odôvodnením, že obstaranie príslušného cudzozemského súdneho rozhodnutia bolo už úlohou orgánov prípravného konania. Podľa názoru prokurátora sa ale na rozdiel od dokazovania vzťahujúceho k výroku o vine, kedy sa uplatňuje zásada kontradiktórnosti, sa táto neaplikuje v prípade dokazovania ohľadne výroku o treste, ku ktorému súd pristupuje už z úradnej povinnosti. Preto je úlohou súdu dokazovať všetky skutočnosti nevyhnutné na správne uloženie zákonného trestu aj v prípade, ak procesné strany v uvedenom smere nie sú aktívne. Súd prvého stupňa si tak príslušné cudzozemské súdne rozhodnutie mohol obstaráť aj sám po podaní obžaloby. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por. zrušil vo výroku o treste a aby podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací pre súd prvého stupňa, nezistiac dôvody pre rozhodnutie podľa § 316 Tr. por., na podklade podaného odvolania preskúmal v rozsahu a z dôvodov podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť výroku napadnutého rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Svoju prieskumnú povinnosť okrem vytykaných chýb zamerail aj na prípadné chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, avšak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Na základe tohto svojho postupu v uvedených zákonných medziach dospel k záveru, že odvolanie prokurátora je dôvodné.

Podrobným preskúmaním veci odvolací súd zistil, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa trpí vadami v zmysle § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por. a tie nebolo možné odstrániť na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu. Z tohto dôvodu odvolací súd rozhodol o odvolaní prokurátora na neverejnom zasadnutí - § 326 ods. 1 písm. b) Tr. por.

Pokiaľ ide o procesný postup súdu prvého stupňa, odvolací súd nezistil chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., pričom prokurátor procesný postup ani odvolaním nenapadol.

Výrok o vine urobil súd prvého stupňa po tom, čo postupom podľa § 257 Tr. por. prijal vyhlásenie obžalovaného o tom, že je vinný zo spáchania obidvoch skutkov uvedených v obžalobe, tvoriacich jeden pokračovací trestný čin. Preto výrok o vine v rozsudku súdu prvého stupňa nadobudol tzv. čiastkovú právoplatnosť.

Podstata „sporu“ medzi súdom prvého stupňa a prokurátorom (vrátane odvolacích námietok) spočívala v tom, či môže súd po podaní obžaloby a po tom, čo boli orgány činné v trestnom konaní v tomto smere pasívne, z vlastnej iniciatívy zadávať dôkaz v podobe cudzozemského súdneho rozhodnutia v trestnej veci obžalovaného aj v prípade, ak by takýto „dôkaz“ bol v neprospech obžalovaného v otázke uloženia trestu.

Z vykonaného dokazovania na súde prvého stupňa, konkrétne z lustrácie Európskeho informačného systému registrov trestov (ECRIS) vyplýva, že obžalovaný sa obidvoch skutkov dopustil v predĺženej skúšobnej dobe podmienene odkladu výkonu trestu odňatia slobody Okresným súdom Ostrava sp. zn. 71T/95/2016 (prokurátor v odvolaní nesprávne poukázal na inú trestnú vec obžalovaného), avšak

predmetné súdne rozhodnutie a ani rozhodnutie o predĺžení skúšobnej doby neboli do trestného spisu zabezpečené v prípravnom konaní a tieto nezabezpečil ani súd prvého stupňa po podaní obžaloby.

Jeho zabezpečenie a oboznámenie ako dôkazu na hlavnom pojednávaní je pritom potrebné pre posúdenie možnej aplikácie ustanovenia § 7b ods. 2 Tr. zák., v zmysle ktorého právoplatné odsúdenie súdom iného členského štátu Európskej únie v trestnom konaní sa na účely trestného konania zohľadní rovnako, ako keby bolo vydané súdom Slovenskej republiky, ak bolo vydané pre čin trestný aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky. „Zohľadnenie“ tohto odsúdenia má totiž podstatný vplyv na použitie ustanovení §§ 49 ods. 1, 2 a 51 ods. 1 Tr. zák., v zmysle ktorých (parafrázujúc na tento prejednávaný prípad) nemožno podmienične odložiť výkon trestu odňatia slobody s probačným dohľadom páchatelovi, ktorý spáchal úmyselný trestný čin v skúšobnej dobe iného podmieničného odsúdenia.

Postup (právny názor) súdu prvého stupňa by bol akceptovateľný len za situácie, že by po podaní obžaloby a jej preskúmaní odmietol obžalobu v zmysle § 241 ods. 1 písm. f) Tr. por. a vec vrátil prokurátorovi. Ak ale súd prvého stupňa týmto spôsobom nepostupoval, mal si predmetné súdne rozhodnutia zabezpečiť sám s poukazom na ustanovenie § 2 ods. 11 Tr. por., ktoré upravuje právo súdu vykonať aj dôkazy, ktoré strany nenavrhli. Toto zákonné ustanovenie pritom nadväzuje na ustanovenie § 2 ods. 10 Tr. por., ktoré upravuje povinnosť orgánov činných v trestnom konaní obstarávať dôkazy z úradnej povinnosti a tiež právo obstarávať dôkazy aj pre strany. Je potrebné dodať, že obžalovaný má právo vyjadriť sa aj k dôkazu v jeho neprospech, ktorý z vlastnej iniciatívy zabezpečí súd (§ 271 ods. 1 Tr. por.).

Podľa § 1 Tr. por. (v aktuálne účinnom znení) Trestný poriadok upravuje postup orgánov činných v trestnom konaní a súdov tak, aby trestné činy boli náležite zistené a ich páchatelia podľa zákona spravodlivo potrestaní, pričom treba rešpektovať základné práva a slobody fyzických osôb a právnických osôb.

V zmysle citovaného zákonného ustanovenia sú orgány činné v trestnom konaní a súdy v každom jednotlivom štádiu povinné postupovať tak, aby bol naplnený predmet zákona, teda na jednej strane náležite zistiť trestné činy a ich páchatelov spravodlivo potrestať, na druhej strane v celom priebehu trestného konania rešpektovať základné práva a slobody fyzických osôb a právnických osôb, ktoré vyplývajú jednak z Ústavy SR a Listiny základných práv a slobôd, ako aj z Trestného poriadku a z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, a teda zabezpečiť uskutočnenie spravodlivého procesu.

Z požiadavky spravodlivého potrestania páchatelov trestných činov vyplýva aj pre súd povinnosť pôsobiť na upevňovanie zákonitosti, t.j. na dôsledné zachovávanie zákona.

Podľa právneho názoru odvolacieho súdu potom z pohľadu povinnosti súdu uložiť obžalovanému zákonný trest mal súd prvého stupňa doplniť dokazovanie v danom smere sám, pretože inak by mohol uložiť obžalovanému aj nezákonný trest, ako sa to tak javí v predmetnej trestnej veci s poukazom na už vyššie uvedené skutočnosti.

Na druhej strane však odvolací súd dodáva, že opačným prípadom by bolo prípadné dokazovanie o primeranosti trestu, jeho druhu a výmery, kedy je takéto dôkazné bremeno a povinnosť zabezpečiť dôkazy už na prokurátorovi, nie na súde v štádiu trestného konania po podaní obžaloby.

Nesprávnosť napadnutého rozsudku napokon spočíva aj v tom, že súd prvého stupňa uložil obžalovanému povinnosť podrobiť sa v súčasnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu podľa § 51 ods. 4 písm. h) Tr. zák., avšak bez splnenia podmienky uvedenej v ustanovení § 51 ods. 9 Tr. zák. V zmysle tohto ustanovenia totiž túto povinnosť možno uložiť po predchádzajúcom vyžiadaní správy od probačného a mediačného úradníka o vhodnosti jej uloženia, ak vhodnosť uloženia tejto povinnosti nevyplýva z odborného vyjadrenia alebo zo znaleckého posudku, ale takýto „dôkaz“ sa v trestnom spise nenachádza.

Odvolací súd tak uzatvára, že uvedeným postupom súdu prvého stupňa pri ukladaní trestu obžalovanému došlo k porušeniam Trestného zákona.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd zrušil v napadnutom rozsudku celý výrok o uloženom treste odňatia slobody podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por. a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. mu vec vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, s tým, že výrok o vine zostal týmto zrušením nedotknutý. Po vrátení veci bude úlohou súdu prvého stupňa vec znovu prejednať so zameraním na odstránenie uvedených pochybení, t.j. vyžiadať si cudzozemské súdne rozhodnutie Okresného súdu Ostrava sp. zn. 71T/95/2016, vrátane príslušného rozhodnutia o predĺžení skúšobnej doby podmieneného odsúdenia a správy o tom, či už nebolo rozhodnuté o osvedčení sa obžalovaného v tento skúšobnej dobe, ktorá mala uplynúť dňa 19.08.2020, aktualizovať správy o povesti obžalovaného, prípadne vykonať aj iné dôkazy, ak vyvstane takáto potreba. Následne bude potrebné tieto dôkazy aj oboznámiť na hlavnom pojednávaní, vyhodnotiť splnenie zákonných podmienok uvedených v ustanovení § 7b ods. 2 Tr. zák. a rozhodnúť opätovne o výroku o treste aj s prihliadnutím na ustanovenie § 51 ods. 9 Tr. zák. Súd prvého stupňa bude pritom viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 327 ods. 1 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.